

AJUNTAMENT DE LES BORGES DEL CAMP

VIII Premi Literari Sant Jordi 1997

PREMI NARRACIÓ

La dona de l'Alba d'Eulàlia Puig Puig

"Els Lestrígons i els Cíclops,
el feroç Posidó, mai no serà que els topis
si no els portes amb to dins la teva ànima,
si no és la teva ànima que els dreça davant teu."
K. P. Kavafis, Itaca.

Cau la cançó
damunt el teu cos
(flors a la pell)
i es torna
salvatge, potent,
abstracta i rabiosa.

Si us plau,
que no mori mai,
la nit.

Aquell dia va fer-se de nit massa de pressa. La pluja colpejava monòtonament els vidres del balcó i confluint en rierols breus que marcaven el pas del temps. Feia fred a fora, i també als ulls d'en Van Gogh. El vent bufava trist, i sol, als cims de les muntanyes més altes i més llunyanes, tot murmurant canons que mai han estat escoltades. Bufava gèlid i ballava amb les fulles dels salzes. Feia fred a fora, i als ulls d'en Van Gogh, i al cor dels homes. I la pluja queia constant, constant i inacabable, inexhaurible. La pluja desfilava el cel, i els fils que en regalimaven eren els acords d'una melòdic dolçament oblidada. El vent i la pluja cantaven junts. Però feia fred, molt de fred.

Vas tancar els finestrons i vas apagar els llums; per aïllar-lo del món hostil que bugia enllà. Vas engegar el tocadiscs i vas deixar que el dolor de Txaikovski es mesclés amb la teva pena, i que tots dos, ben abraçats, s'ensenyorissin de la foscor. I aleshores, jo també, com els núvols, vas ploure, des de ben endins, des de la fredor més absoluta. Vas ploure i vas tronar, perquè la teva existència era tan absurda com les voltes que la lluna fa al voltant de la terra, com l'ombra de les pedres i com la remor del mar. I, no obstant això, malgrat la teva buidor, malgrat la inutilitat del teu ser (tan absolut que espantava), havies de viure, havies de continuar despertant cada matí, per marcir-lo lentament, en una cursa inestroncable, cada nit una mica més. I per això ploraves, o ploviessis, tant li fa, perquè és el mateix, des de l'Espluga que era casa teva, tan negra com la mort, i tan densa com la desgràcia.

Txaikovski va fer silenci, però Van Gogh no va cloure les parpelles quan vas anar a la cuina, entre rierols de llàgrimes i potser també de sang, cos feixuc, a preparar-te l'antiga metgja per adormir la tristesa. Un vi breu de camamilla, fulles d'hisop i de tarongina, aromatitzat amb menta, per fer l'angoixa més lleugera; i, per què?, vas mastegar aquelles llavors negres, que l'àvia recollia misteriosament, resant en un murmurí lletanies indesxifrables per espantar els follets que hi habiten, petits, petits, i que tu, fidel en extrem, guardaves assecades en un pot de vidre fumat, sense etiqueta, perquè no calia que cap paper caduc et recordés les paraules del vell saber popular, que és atemporal.

I encara plovia. I encara ploraves.

La teva pell era tan suau com el vellut, i somiaves. O potser no. La teva pell de dona salvatge, instintiva, es queixava com Txaikovski componia, i potser somiaves, perquè Van Gogh t'acaronava el cos amb les seves mans tan aspres i tan dolces i tan deseparades com to mateixa, com el teu dol, com el teu cos. I no somiaves, o sí, i plovia i tronava i era de nit i l'angoixa no fugia amb el vent, ans al contrari, romania amb tu, embolcallant-te, dibuixant-te, existint en to i to en ella, de les dues un tot unitari, sense retorn, perdut l'horitzó de la redempció en un espai inexistent. Somiaves, lúcida, dona de la nit, tenebra eterna, quan la foscor, densa i molla, es va fer estranya, es va remoure inquieta i et va parlar, darrere d'un paraigua apedaçat:

-Veieu, veieu, veieu quina noia que plora, quina noia que es lamenta.

I vas mirar i no vas veure res, perquè els ulls navegaven per un mar de mil llums, i el cervell et bullia com si fos una olla al foc. Somiaves? Encara somiaves? o no? o imaginaves? o inexisties?

-Per Déu, beneita, deixa-la dormir, que prou que ho necessita! Se la veu tan cansada, tan esgotada... -i era una nova veu, que escombrava l'altra, la del paraigua, i que era més dolça, semblava mel, i que per això t'amorosia l'oïda, i desitjaves que tornés a parlar, perquè t'agombolava, et gronxava i et senties tan lleugera...

-Però potser no pot, potser el son li fuig quan ella el necessita í per això mastega estramoni -féu una tercera veu, que no tenia colors, però sí que feia olors; olor de bosc, de matoll, de prat, de muntanya, de llibertat...

Éreu tres i tu; éreu quatre, i no ho sabies. Eren tres, misterioses, que t'havien sentit. I to eres una, única, irrepitable, tot i que no en tinguessis consciència. Éreu quatre, en rotllana, i no les veies, només les endevinaves. Hi havia un paraigua brut i apedaçat; hi havia una escombra de bruc; hi havia un sac ple, que desprenia fragància i prou. I tu, que suportaves el pes del món a les espatlles, i encara ploraves, i encara plovia i el silenci espès es va esqueixar tot d'una alhora que una presència es feia visible i prenia cos, i tancava el paraigua perquè a fora, sense que to n'adonessis, havia deixat de ploure. Era una bruixa berrugosa i despenjada que t'observava sense parpellejar.

-A fe meva, estàs ben trista, petitona -et digué. I tu, que t'eixugaves les llàgrimes, no vas poder dir ni sí ni no, perquè la seva veu, que era com la nit, t'havia oprimint la gorja.

-A fe meva, la teva tristesa és tan ... immensa que no té nom. És ben bé única, sense semblant, a fe meva -parlà de nou. I to vas bellugar el cap, a poc a poc, assentint ja sense força.

-A fe meva, princesa, et sembla que mai ningú ha estat tant trist com tu, que mai cap Anima s'ha sentit tan presonera de l'angoixa, que mai ningú ha perdut el nord de l'existència... i t'equivoques. Veuràs, jo t'ho explicaré, ara mateix; et contaré la història, la bella història d'un jove dissortat que una nit ...

...es va posar música i es va estirar al llit. Mirà el sostre per entremig del fum de la cigarreta i una llàgrima li lliscà de full.

Era de matinada, una matinada feixuga, com tantes d'altres. No podia dormir, no li venia el son; en lloc seu, tot de fantasmes ballarins no el volien deixar sol. Maleïts! I ell volia estar sol, des cansar, dormir i somiar amb els angelets, tal com feia abans. Abans, abans... Abans de que? Abans d'allò, abans d'aquell punt i a part que, si no hagués estat per una casualitat, hauria estat un punt i seguit, un insignificant punt i seguit sense transcendència.

Aquell punt i a part havia començat d'una manera molt dolça: era una noieta baixeta, morena, que tenia molta gràcia pintant-se els ulls. Apart d'això, però, el seu físic no era res de l'altre món; al rostre hi amagava vestigis de pornografia mitològica, recordava alguna deessa concupiscent, potser pel nas, allargat, incisiu, i pels llavis, carnosos, que incitaven l'instint morbós.

La va conèixer de nit, en una festa qualsevol. La hi va presentar un amic comú, el Joni, aficionat a la cocaïna i a les prostitutes de carretera, un amic que només anhelava la diversió fàcil i que no coneixia cap altre nivell que el terrenal.

Els va presentar a dos quarts de tres, amb el cinquè whisky i la segona pel·lícula de Woody Allen. Els va dir:

-Guillem, la Lola; Lola, el Guillem -i els va deixar sols.

Se saludaren i estossejaren.

Però mitja hora després ja parlaven de Tristany (i d'Iseut, els amants de Cornualla) i dues hores més tard, al cotxe d'ell, ella li descordava els pantalons. Ell, mig boig pel whisky, la cocaïna i la ratlla que duia ella als ulls, no podia més que deixar-se fer, i mentre recordava que els genis moren joves i que alguns d'ells són enterrats sense distincions a la fossa comuna, li va acoronar el cap, acompanyant-la, i va sentir allò que no havia sentit mai, i li va semblar que veia el Paradís, que abastava la idea de Bellesa, i que la seva Anima se n'anava, lluny, lluny, cap aquell món que algú va definir com el veritable, com l'autèntic i original, i fugia de la fossa dels genis per anar a reposar a la dels déus.

L'endemà es va despertar sense saber ben bé on era, ni qui era. Se sentia estrany, com si li hagués passat una cosa memorable. Mirà a banda i banda de l'habitació i encara que tot estava igual, en l'aire que respirava hi havia un perfum, un aroma especial que penetrava lliurement en l'espesseïment del seu cervell i que li parlava d'un món peculiar, i li deia que la seva vida havia pres un rumb diferent. Va ensumar fort i va veure dins seu uns ulls negres que parlaven de Tristany de Leonís com si Tristany fos l'essència mateixa d'allò més intrínsecament humà. Es va estremir, i es va sentir feliç, perquè sabia que ella era la Lola (que tingués nom significava molt), que li agradava parlar de Tristany enmig de la foscor més degenerada i que, encara que no tingués ni el seu número de telèfon ni la seva adreça, hi havia algú que li'n podria donar notícies.

Va esmorzar a les dues de la tarda, perquè era diumenge. Es va dutxar. Va encendre's una cigarreta, es va pentinar i va sortir. Va agafar el cotxe i va anar a veure el Joni. Però el Joni encara dormia i, entre badall i badall, va contestar grunyint. Li donà l'adreça i li digué que tan sols feia dues setmanes que la coneixia. Més tard, quan enfilava carrer amunt, es deia que tot allò vell s'havia acabat. Estava cansat de les festes a cal Joni, estava cansat de la cocaïna, de les converses fingides i dels prostíbuls. Estava cansat de fer veure que s'ho passava bé perquè sí, i estava cansat de beure tant de whisky de manera que el whisky li inflés les venes en lloc de la sang. N'estava cansat, cansat, cansat... No volia veure més aquell món sòrdid i llòbrec. Volia estar, ja per sempre, ineluctablement subjugat, amb aquell raig de llum nítid que havia lluit brillant enmig d'un ambient putrefacte, decadent, condemnat a mort.

Quan va trucar al timbre, tremolava. I aquesta tremolor li va durar tres mesos, de nit i de dia, sol o amb la Lola. Aquella criatura, nascuda de la fosca, es va convertir en el seu alè, en la seva força vital. El Guillem se'n va enamorar (Tristany havia estat el senyal intangible i la seva ratlla als ulls, la prova terrenal) de tal manera que, sense ella, era incapaç de fer res. Amb ella, però, només tenint-la al costat, encara que no li fes cas, encara que dormís, encara que estigués enfadada, indiferent, avorrida o pensativa, ell tenia el llapis a les mans (aquelles mans que tot li oferien) i un paper i la dibuixava, de totes maneres, en qualsevol moment. La dibuixava, i l'abraçava, i la besava, i la mirava, i la penetrava, i la somiava, i li cantava, i li explicava... i tot el que feia tenia, com a destinatària, una noieta baixeta i morena, que l'observava divertida i incrèdula (anava de veres?), deixant-se portar.

Van passar tres mesos, sí, meravellosos, en els quals, el Guillem va tenir temps d'adonar-se de qué li passava. Tot era com un somni d'on no volia sortir, encara que, remotament, existia una estella, una espina, que no sabia d'on venia i que li feia mal, contínuament li rascava la gorja. Ell volia continuar dormint al seu costat, viatjant oníricament per nits laberíntiques, descobrint recers desconeguts, paisatges ocults, llànties i pèsols, bulevards nocturns plens de vida fulgurant, que els esperaven de temps immemorials.

Però la felicitat no acostuma a ser eterna, ans al contrari, i un dia es va despertar amb un desassossec punyent, indefugible. El cor li batejava de manera desmesurada, desbocat. Va encendre el llum: eren les cinc del matí i no hi havia lluna: un senyal de l'alarma. Aleshores, la foscor no va deixar lloc a l'aurora boreal i ell va descobrir-se sol i enyorat enmig de la nit, amb els braços buits, llargs i freds, que necessitaven omplir-se de la Lola.

"Lola de caramel, caramel de maduixa, que mires la vida amb els ulls pintats, que veus el món de les altures, Pandora, Sol, deixa que m'acosti a tu, deixa'm abraçar-te, mirar-te, llepar-te com a caramel que ets, engollir-te, fer-te meva, més enllà de l'amor i de la mort, per sempre, per sempre teu..."

...i va esperar que sortís el sol, sobretot el sol, amb una idea fixa: anar-la a buscar. Perquè per molt que sentís la pruija de rendir-se un altre cop a ella, oh Iseut, no gosava despertar-la; de traïdor, li havia vingut la imatge plàcida d'una noieta adormida, oblidada damunt un gran llit, nua i esbullada, respirant tranquil·la, saciada, colmada, curulla de sang i de vida. Si hagués pogut, hauria anat cap a ella per oferir-li el seu cor per sopar i perquè ella sel mengés a grans mossades de gola i luxúria, per convertir-se en la seva ombra, en l'ombra de la seva ma, del seu gos, sí, per així poder estar sempre, tota la vida amb ella, a tothora, en tot moment, per dins i per fora, voltant-la i protegint-la fins al judici final, fins a la condemna...

Tot just el sol acabava de sortir quan ell picava a la porta de la Lola. Ningú va obrir. Potser dormia. Segur, dormia. Va esperar-s'hi una hora. Hi tornà i res. Una hora més. Silenci. A les onze del matí, ho provà de nou i per resposta rebé el mateix que fins aleshores. No ho entenia. Ella no era a casa? On era, doncs? S'assegué a l'escala, tant li feia esperar. Va fumar, va mig dormir, va anar a dinar, va fumar de nou, va comptar els vianants. A les quatre va veure un cotxe que s'aturava davant seu, i un noi al volant. La Lola en va baixar, despintada. En un principi, ella no el va conèixer; però quan se n'adonà, ni es va immutar, ni tampoc va somriure.

-On eres? -pregunta ell.

-Amb uns amics -va respondre-li ella.

-No me n'havies dit res.

-I per què ho havia de fer? Ho sento, estic cansada; vaig a dutxar-me -i el deixà sol al carrer, sense convidar-lo a entrar, sense besar-lo.

Després d'allò, les anades i vingudes de la Lola foren cada cop més freqüents, com les mentides; les excuses per no veure's més amuntegades, i les cites, més espaiades.

El Guillem, malalt de nostàlgia, l'espiaava, perquè no podia suportar viure lluny d'ella. I per això veié, des dels racons més ocults, com d'altres homes la besaven, com la tocaven, com li parlaven, La veié riure, ballar, beure, conversar animadament amb qualsevol interlocutor, com tantes altres vegades ho havia fet amb ell. I ell, a cada instant, se sentia més feixuc, més burlat, més trist. No menjava, no dormia, no treballava ni parlava amb ningú. En dejú, deambulava pels ravals, buit per dins, amb l'ànima ferida. No pensava, no reaccionava davant de res, només davant de la Lola, la Lola que ja no era un caramel, sinó que era un verí, una metzina primer dolga i després amarga, que havia begut una nit de bogeria, ara llunyana; la Lola que, airosa, poderosa, embruix vivent, reia i cridava i cantava amb altres, homes tots, tan indefensos com ell mateix, i fruïa i feia que el Guillem davallés, cada cop més profundament, cada cop més lluny de la salvació, cap a l'infern d'on havia sortit. I el Guillem s'enganyava i la perdonava i tornava de nits a ella per suplicar-li un perdó sense motiu i si ella el rebia, ell ressuscitava; però si no, moria, lent, enmig d'altres morts.

I així, dia rere dia, fins que una nit la sentí fer l'amor dins d'un cotxe; una altra, cantar a la dutxa d'un desconegut. I ell s'adonà que ell ja no era ell, sinó una prolongació, sense voluntat, de la Lola. Foia aleshores que, immers en la letargia, s'ajagué al llit i mirà el sostre, per entre el fum de la cigarreta, i desitjà la placidesa que ja no li pertanyia.

I aleshores, quan la bruixa del paraigua va emmudir, i el teu cor ja no pesava tant, va sentir-se de nou la veu de les olors, que es va revestir de cos, mentre cantussejava, convocant els esperits de la natura. També era una bruixa, bella com una flor, com l'arc iris, lluminosa, reconfortant com l'aire fresc que empeny els núvols i fa lluir el sol. I, tot i la nit que es concentrava a fora, a casa teva la llum envaï l'estanca on éreu quatre i vas poder veure que la bruixa del paraigua ja no duïa cap paraigua, sinó que agafava una ombrel·la virolada de colors llampants, i que hi havia, emergida del racó més recòndit, una tercera encantadora que començava a escombrar les catifes, perquè, deia, calia netejar la pena de l'habitació.

-Cal saber destriar, princesa, la música de la natura de la trista sa humana -va dir la veu de mel de la bruixa feïnera; el món sempre és ell mateix. Si no el netegem i el veiem brut ens pren les ganes de somriure i de ballar. Però si, de tant en tant li trèiem la pols, ens acompanya amb el seu resplendor i podem jutjar per nosaltres mateixos. Per interpretar, cal que tinguem els ulls nets i la ment desperta. Si no és així, si ens envoltem de brutor, poc que podrem veure-hi clar.

Llavors, la bruixa bella com una flor va obrir el sac i del sac va sortir-ne una claror que, de tan intensa, feria i enlluernava. I va preparar un foc, i de no se sap on, va treure olles i perols. Es va arromangar les mànigues de la túnica i així com ationava la foguera, l'aigua començava a bullir.

-Ara, petitona, et prepararem un bàlsam perquè recuperis la lucidesa que et fa falta per mantenir casa teva neta de mals esperits. No t'enganyis, no és una recepta miraculosa; no canviarà l'entorn que t'acompanya, sinó que et permetrà veure les ombres i la claror. Tu hi hauràs de posar la resta. Ningú té una vareta màgica, i això és ben cert, a fe meva.

-...si n'hi ha, de pols... i de teranyines... -remugava la bruixa de l'escombra, que no s'estava quieta, i que semblava haver-se descuidat el bon humor a l'altra cambra. Anava avançant, de mica en mica, deixant al seu darrere les parets blanquíssimes i els mobles com diamants.

I la bruixa de l'ombrel-la ajudava la bruixa bella com l'arc iris; buidaven el sac de la claror, i en treien herbes i més herbes, que escampaven la seva olor per l'habitació neta, brillant, que t'encomanava la seva joia i et començaves a sentir, to també, neta i nova, dona del matí.

-Un polsim de fulles de didalera, berbena, til·la i pètals de rosella perquè puguis tranquil·litzar-lo -van dir, alhora que, seguint un ordre escrupulós, anaven afegint els ingredients a l'olla fumejant. La bruixa de l'ombrel-la ho remenava parsimoniosa i l'altra ho vigilava amb minuciositat. Ara, perquè et cicatritzin les ferides que tens al cor, oli d'ametlles dolces -que va buidar d'un flascó, essència de romaní i sàlvia -i la bruixa de l'escombra cantava, perquè l'aroma de la cocció, com a tu, li havia reomplert els pulmons de l'entusiasme; i flor de saüc, fulles de dent de lleó i bedoll, perquè, com a depuratiu, t'ajudin a foragitar l'enuig.

L'aire havia canviat, la sort també. Senties el cant dels rossinyols per entremig del fullatge espès dels boscos, el trepitjar lleuger dels esquiroles, el rosegat dels ratolins; l'anar i venir de les onades, les cantons de les sirenes i el zumzeig dels elfs embrollaires que transportaven ànimes d'una banda a l'altra, sense parar. Veies els dies i les nits, els homes i les dones, els mesos i els anys. Volaves, ara.

La bruixa de l'ombrel-la va despullar-lo suaument, perquè t'havia de fer una frega amb espígol i farigola, per cicatritzar les nafres visibles. Et va despullar suaument i suaument va iniciar el ritus curatiu. Tenia les mans fines i avesades a la carícia. Tenia les mans fines i no aspres com les de Van Gogh, qui, avergonyit potser, o potser dolgut, havia tancat els ulls i no mirava la teva nuesa. Ho saps? Van Gogh el mestre tenia por de la claror del teu cos...

Tampoc Txaikovski deia res, perquè escoltava atent la bruixa de l'escombra, la de la veu guaridora, que seia a terra i esperava que haguessis begut per llegir-te els pensaments d'algú desconegut, anònim, com tu.

La bruixa bella com l'arc iris va acompanyar-te al llit. Va observar-te mentre t'hi estiraves i, després de tapar-te amb un llençol, et va acostar la metgia, somrient. No et vas adonar com et besava el front, ni tampoc com et deia que ja podies, per fi, adormir-te (perquè l'alba era a prop i calia descansar abans del matí), perquè bevies la barreja boscana, la barreja feta de vida.

-No hi ha res impossible, dona de l'alba... -i tot murmurant, entregant les olles i els cullerots, recollint l'ombrel-la i carregant-se el sac a l'esquena, van desaparèixer tal com havien aparegut, sense que ho veiessis.

Éreu dues. Éreu la bruixa de l'escombra i tu. Eres tu, neta, perfumada, descansada, lleugera, única i irrepètible (tot i que no ho sabies) i ella, la de la veu encisadora. Éreu dues i començaves a dubtar, perquè començaves a dormir. Les parpelles et pesaven,

pesaven, pesaven, lluny de Guillem-Tristany, que també t'observava i també vetllava per tu. I amb tu, al teu costat, agafant totes mans, la bruixa llegí, tendrament, en el teu rostre.

I

La felicitat s'estava amagada dins d'un pot de pintura blava.

S'esperava quieteta, tímidament arraulida, expectant.

I en destapar-lo (fent palanca amb unes tisores) va sortir amb força, i va esquitxar les parets, el sostre, i a mi!

Vaig pintar dues cadires, la taula, el bastiment de la finestra, la porta i les prestatgeries. La meva habitació es va convertir en un tros de cel crepuscular, on no hi havia espai per als dimonis

II

Tenia una faldilla que m'arribava fins als peus, una faldilla que era de gassa, negra i lila, vaporosa com un núvol de primavera.

I aquesta faldilla, quan estava cansada que la passegés, descansava penjada al respatllet de la cadira, la cadira que no tenia coixí. Es feia l'adormida (pecava d'ingènua), però jo sabia que m'observava de cua d'ull i que somreia quan em veia ballar davant de la finestra.

III

Abans de sortir, em pintava els llavis, servint-me d'un mirallet que, pobre!, suportava els meus excessos d'egolatria amb una paciència digna d'admiració. Mai no es queixava, i em retornava els somriures amb complicitat. De tard en tard, per tenir-nos contents, ens fèiem petons petits i cantàvem cançons.

IV

Amb els ulls fotografiava el silenci de la meva cambra; les coses més banals em parlaven; i aquella felicitat sinuosa, coqueta i infinita que m'embolcallava com l'halo de l'arc iris...

V

Vaig omplir les prestatgeries de llibres; i els llibres, d'anotacions: pensaments, opinions, discrepàncies, amb paraules rebuscades de sentit desconegut. Eren paraules noves,

perquè les velles ja no em servien. Per això vaig cremar-les la nit de Sant Joan, i vaig saltar la foguera.

VI

Damunt de la taula, als vespres, quan la calor minvava, escrivia cartes. Però no em passava com a en Spinell d'en Mann. No, no, no: a mi me les contestaven puntualment. Omplia fulls i fulls de foteses, que algú, com jo, s'estimava. A més (possiblement pels rampells incontrolables de l'etern adolescent que ens habita), decoràvem els sobres amb estrelletes desiguals, llunes de meló, sols fulgurants, vaixells infantívols i siluetes d'ocells. De colors.

La meva ploma cantava sobre el paper blanc.

VII

Ballava movent les espatlles, cantava de nits. Omplia els cendrers massa sovint i els buidava amb menys freqüència. Portava una samarreta imperi blanca, i dos collarets. Em menjava la vida amb l'esguard. Dormia poc, però descansava el necessari. I tot de flors al meu voltant em deien: xica! D'on ho has tret, això? I jo els contestava, feliç com un anís: d'un abús de pintura, d'un pot blau que esperava, pacient, que el destapessin.

VIII

I em vaig posar la faldilla de gassa, negra i lila, vaporosa com un núvol de primavera que m'arribava fins als peus, i la samarreta blanca. Em vaig pintar els llavis (besant, evidentment, el mirallet), em vaig fer la ratlla als ulls, i, somrient-me, vaig encendre una cigarreta. Les falzilles xisclaven i jugaven amb les orenetes a fet i amagar. Hi havia un murmurí suau d'estiu i una olor de vacances que omplia pulmons i racons. Em vaig col·locar al cap el barret: de palla i vaig omplir el "senatxo" d'il·lusions (que no eren de primavera), de somnis, i de felicitat, completament per estrenar. Abans de marxar, vaig escriure en un paper:

Hi ha amors que s'han de cultivar, i aprendre a prendre'ls.

Ara la nit cau, i en algun lloc hi ha un nou espai fresc que m'està esperant. Surto a buscar-lo.

Vaig tancar la porta (que inevitablement quedava oberta) i me'n vaig anar.

Encara no he tornat.

I m'he comprat un àlbum de fotos de color vermell.

Epíleg.

Vas despertar-te a l'hora de sempre, com cada dia, abans que sonés el despertador.

Aquell matí, però, era diferent dels altres, perquè el sol entrava confiat, il·luminant com mai ho havia fet; perquè havies dormit amb els cinc sentits, i havies conjurat i abocat damunt el coixí el cansament acumulat durant tant de temps, durant tants anys. I perquè, i sobretot, havies tingut un somni estrany, però bonic. Havies somiat tres bruixes que s'assemblaven a l'àvia i que, feinejant, intentaven posar ordre al caos. Recordaves vagament el seu aspecte i les seves històries (si és que la memòria era fidel al subconscient, et semblava que alguna cosa t'havien explicat), però una frase, només una, es resistia a desaparèixer de la teva ment: "cal saber destriar la música de la natura de la tristesa humana".

L'aigua de la dutxa rajava a la temperatura perfecta; el cafè, quan va pujar, va omplir la casa amb la seva olor que, avui, era la promesa d'un dia nou, no feixuc com, els precedents, d'un dia lluminós; les torrades eren més cruixents que, mai; la melmelada, ni excessivament dolça, ni excessivament espessa.

Quan vas obrir les finestres, després d'esmorzar, per ventilar l'habitació i el menjador, va entrar embolicant-te el perfum fresc de terra mullada, i el brogit mundà, que ja no era opressor, sinó que t'ensenyava que tu, que ahir portaves, com Atlà, el pes del món sobre les espatlles, també en formaves part. Eres una pega més d'aquell trencaclosques immens i etern, immodificable, i amb l'anar i venir, amb l'angoixa i l'alegria, amb la desesperació i l'esperança, donaves l'harmonia necessària perquè tot seguís el seu camí,, que era indefugible.

Aquell matí no havia clarejat massa de pressa; la pluja ja no golpejava monòtonament els vidres del balcó, ni feia fred als ulls d'en Van Gogh. Vas vestir-te ràpida i vas sortir corrent perquè feies tard. Vas arribar que passaven cinc minuts de l'hora, i ningú es va queixar per això.

Al vespre, de tornada, vas decidir que pintaries el pis. De color blau, com el cel...